

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA
--

NOM: PSICOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT I DE L'EDUCACIÓ A LA INFÀNCIA
--

CODI: 258009 ENSENYAMENT: PEDAGOGÍA CURS ACADÈMIC: 2007-2008 TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatoria IMPARTICIÓ: Segundo semestre GRUP: M1-M2-T1 CRÈDITS TOTALS: 6 CR. TEÒRICS: 4 CR. PRÀCTICS:2 LLENGUA: Castellà / Català

DEPARTAMENT: : Psicologia Evolutiva i de l' Educació (PEE) PROFESSORAT: Montse Moreno, Ana Castro
--

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

1. Ajudar l'alumne a valorar el coneixement psicològic com a component necessari per a l'anàlisi i la interpretació dels processos educatius.
2. Ajudar l'alumne a conceptualitzar les pràctiques educatives com a motor fonamental del desenvolupament humà, entenent qualsevol actuació en l'àmbit educatiu com una intervenció optimitzadora del desenvolupament de les persones.
3. Ajudar l'alumne a adquirir coneixements sobre els trets normatius del desenvolupament durant la infància en els àmbits motor, cognitiu, de la comunicació i el llenguatge, social i afectivo-emocional.
4. Ajudar l'alumne a analitzar i comprendre, des d'un esquema explicatiu global, alguns factors bàsics que, en una anàlisi psicològica, cal considerar en la interpretació i la intervenció en relació amb els processos i les situacions educatives.
5. Ajudar l'alumne a adquirir estratègies i actituds de treball i estudi que facilitin l'elaboració significativa dels propis aprenentatges.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

Tema 1. INTRODUCCIÓ: Conceptes generals, essencials per a la comprensió dels contingut evolutius.

Objecte d'estudi de la Psicologia del Desenvolupament. Factors explicatius del desenvolupament. Mètodes d'investigació a Psicologia del desenvolupament. Orientacions i models teòrics.

Factors en el desenvolupament. Context i desenvolupament. Cultura, educació, processos d'aprenentatge. L'escolarització com a pràctica educativa específica.

Tema 2. Desenvolupament psicomotor.

- 1. Desenvolupament psicomotor: concepte, sentit en el procés evolutiu global, relació amb altres àrees del desenvolupament.**
- 2. Característiques generals del desenvolupament psicomotor, el camí cap al domini psicomotor.**

Tema 3. Desenvolupament cognitiu

- 1. Tendències generals i principals marcs teòrics.**
- 2. La perspectiva de Piaget.**
- 3. La perspectiva del processament de la informació**
- 4. La perspectiva sociocultural.**

Tema 4. Desenvolupament del llenguatge.

- 1. Les dimensions del llenguatge: forma, contingut i ús.**
- 2. Les teories del desenvolupament del llenguatge.**
- 3. Desenvolupament fonològic, semàntic, gramatical i pragmàtic del llenguatge.**

Tema 5. Desenvolupament moral

- 1. L'egocentrisme i l'adopció de perspectives.**
- 2. La teoria de Kohlberg en el desenvolupament moral.**

Tema 6. Desenvolupament social, emocional i de la personalitat.

- 1. Desenvolupament de la personalitat: concepte i procés. Marcs teòrics.**
- 2. Formació del vincles afectius. Desenvolupament de la identitat i l'autonomia.**
- 3. Desenvolupament emocional: expressió de les emocions, comprensió i control de les emocions.**

Tema 7. Desenvolupament i socialització: Família

El procés de socialització. El context familiar, relacions entre iguals, relacions en grups.

Tema 8. Desenvolupament i Socialització: Escuela

El procés de socialització. Relacions entre iguals, relacions en grups.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura consta de crèdits teòrics (4) i crèdits pràctics (2).

1. CRÈDITS TEÒRICS.

Seràn treballats mitjançant diverses activitats:

- **Explicacions a càrrec del/la professor/a: presentació/contextualització d'un tema; explicació d'aspectes de les lectures que es considerin adients o que puguin suposar especial dificultat.**
- **Presentació i explicació per part del/la professor/a, de temes o aspectes no desenvolupats en les lectures, i que es consideren fonamentals.**
- **Lectura i treball autònom dels alumnes respecte al contingut dels capítols proposats en el programa. El contingut dels capítols dels llibres esmentats es consideren matèria de l'assignatura.**
- **En determinats casos, aquestes lectures seran objecte de discussió coordinades pel professor/a.**
- **Presentació de material audiovisual de suport.**

2. CRÈDITS PRÀCTICS.

Els crèdits pràctics s'articularen al voltant d'activitats complementàries: discussions o resolució de tasques relacionades amb els continguts de l'assignatura; anàlisi de vídeos / audios / material gràfic; activitats d'autoavaluació individual que afavoreixin l'autorregulació dels aprenentatges; observacions directes.

A l'inici de l'assignatura el/la professor/a explicarà el contingut concret de les pràctiques per al seu grup, així com les característiques que haurà de tenir el treball de l'alumne.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

Formes d'avaluació i qualificació:

Forma 1- ACOLLIMENT A L'AVALUACIÓ CONTÍNUA:

Els alumnes que assisteixin regularment a classe, i que no hagin sol·licitat acollir-se a l'Avaluació Única, tindran dret a una Avaluació Contínua.

Aquesta modalitat d'avaluació consistirà en:

- 1) 2 PROVES OBJECTIVES (eliminatòries de matèria), escalonades al llarg del quadrimestre, sobre el contingut dels textos assenyalats com lectura obligatòria (Papalia, Olds i Feldman. 2005). Total 4 punts: 2 de cadascuna.
- 2) 1 TREBALL TEÒRIC-PRÀCTIC, REALITZAT EN GRUP, sobre algun dels temes del programa (amb possibilitat d'exposar-lo davant la classe, si la professora ho considerés convenient) Valor: 3 punts per a la teoria i altres 3 per a la pràctica. Total 6 punts

Per a aquest treball, cada professor donarà als seus alumnes les orientacions pertinents, tant al principi de les classes com al llarg del procés.

Les notes de les proves objectives i del treball se sumaran, sempre que ambdues parts estiguin aprovades.

Forma 2- ACOLLIMENT A L'AVALUACIÓ ÚNICA:

Aquesta avaluació consistirà en un examen final, dintre de les dates assenyalades per la Facultat.

-La primera part de l'examen consistirà en una prova objectiva sobre el contingut dels textos de lectura obligatòria.

-La segona part consistirà en preguntes de desenvolupament sobre els temes del programa.

La qualificació de l'examen serà sobre un total de 10 punts. Per a obtenir la qualificació d'Aprovat serà necessari un mínim de 5 punts, entre les dues parts.

NOTA: Per a acollir-se a aquest tipus d'Avaluació Única, l'alumnat haurà de fer la sol·licitud al professorat abans del 22 de Febrer de 2008

=====

MANUAL DE REFERÈNCIA I LECTURES OBLIGATÒRIES

Papalia, D.E., Olds, S.W. y Feldman, R.D. (2005) “Desarrollo humano” México: Mc Graw Hill. (9ª ed.).

=====

BIBLIOGRAFIA BÀSICA GENERAL

- PALACIOS, A. , MARCHESI, A. i COLL, C. (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza
- HOFFMAN, L., PARIS, S., HALL, E. *Psicología del desarrollo hoy*. Vol. 1. Madrid: McGrawHill, 1995. (Complet amb excepció del capítol 7).
- BERGER, K., I THOMPSON, R.A. *Psicología del desarrollo: Infancia y adolescencia*. Madrid: Editorial Médica Panamericana. (Tema del desenvolupament de la comunicació i el llenguatge. Pgs. 237-246, 355-363 y 448-456).
- COLE, M. i COLE, S. (1989). *The development of children*. Nueva York: Freeman and Co.
- CRAIG, G. J. (1997). *Desarrollo psicológico*. Madrid: Prentice-Hall Hispanoamericana (7ªDe.).
- HOFFMAN, L., PARIS, S. HALL, E. *Psicología del desarrollo hoy*. Vol. 1. Madrid: McGrawHill, 1995.
- RICE, P. F. (1997). *Desarrollo humano: Estudio del ciclo vital (2ª Ed.)*. Mexico: Prentice-Hall.
- RODRIGO, M. J. (1995). *Contexto y desarrollo social*. Madrid: Síntesis.
- ROGOFF, B. (1993). *Aprendices del pensamiento*. Barcelona: Paidós.
- TRIADÓ, C. (Ed.), *Psicología evolutiva*. Vic:Eumo.
- GONZÁLEZ CUENCA, A.M. FUENTES, M.J. , de la MORENA, M.L., i BARAJAS, C. (1995). *Psicología del desarrollo. Teoría y prácticas*. Archidona (Málaga): Ediciones Aljibe.

BIBLIOGRAFIA D'APROFUNDIMENT

Tema 1

- STASSEN BERGER, K. i THOMSON, R.A.(1997). *Psicología del desarrollo*. Madrid: Editorial Médica Panamericana. (Cap. 1 i 2, pp. 1-40).
- COLE, M. i COLE, S. (1989). *The development of children*. New York, NY: Freeman and Co.(Cap. 1).
- PALACIOS, J. (2001). *Psicología evolutiva: concepto, enfoques, controversias y métodos*. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 23-72).

Desenvolupament Motor

- GASSIER, J. (1983). *Manual de desarrollo psicomotor del niño*. Barcelona: Toray-Masson.
- PALACIOS, J., CUBERO, R., LUQUE, A. i MORA, J. (2001). Desarrollo físico y psicomotor después de los 2 años. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 179-197).

Desenvolupament Cognitiu

- FLAVELL, J. H. (1993). Desarrollo cognitivo : Madrid: Aprendizaje Visor. (cap.2 i cap.3).
- PIAGET, J. (1970, ed. or.) La teoría de Piaget. *Infancia y Aprendizaje*, Monografía 2, 13-54.
- PIAGET, J., i INHELDER, B. (1981). *La psicología del niño*, pp.59-88, Madrid: Morata.
- RIVIÈRE, A. (1990). Origen y desarrollo de la función simbólica en el niño. En J. Palacios, A. Marchesi i C. Coll (Eds.), *Desarrollo psicológico y educación1: Psicología evolutiva*. (cap.7, pp. 113-130). Madrid: Alianza Editorial.
- PALACIOS, J. (2001). Desarrollo cognitivo durante los dos primeros años. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 103-128).
- RODRIGO, M.J. (2001). Desarrollo intelectual y procesos cognitivos entre los 2 y los 6 años. .A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 201-224).
- MARTÍ, E. (2001). Procesos cognitivos básicos y desarrollo intelectual entre los 6 y la adolescencia. .A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp.329-349).

Desenvolupament del llenguatge

- CLEMENTE, R. A. (1995). *Desarrollo del lenguaje*. Barcelona: Octadro.
- TRIADÓ, C. (1991). *Els inicis del llenguatge. Activitat comunicació*. Barcelona: Llar del llibre (2a Edició).
- VILA, I. (2001). Los inicios de la comunicación, la representación y el lenguaje. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo Psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 133-147).
- PÉREZ PEREIRA, M. (2001). Desarrollo del lenguaje. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 227-252).

Desenvolupament Social

- PALACIOS, J., GONZÁLEZ, M.M., i PADILLA, M. L. (2001). Conocimiento social y desarrollo de normas y valores entre los 6 y la adolescencia. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp.283-301 i pp. 377-397).
- KAYE, K. (1985). *La vida mental y social del bebé*. (cap.5, pp. 92-104). Barcelona: Paidós.
- RAPPOPORT, L.(1984). *La personalidad desde los 6 a los 12 años*. Barcelona: Paidós.
- SCHAFFER, H. P. (1986). *El desarrollo de la sociabilidad en el niño*. (cap.5 i 6, pp.129-190). Madrid: Visor.
- ORTIZ, M.J., FUENTES, M. J. i LÓPEZ, J. (2001). Desarrollo socioafectivo en la primera infancia. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 151-175).
- HIDALGO, V., i PALACIOS, J. (2001). Desarrollo de la personalidad entre los 2 y los 6 años A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 257-280).
- PALACIOS, J. i HIDALGO, V. (2001). Desarrollo de la personalidad desde los 6 años a la adolescencia. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 355-374)
- MORENO, M.C. (2001). Desarrollo y conducta social de los 2 a los 6 años. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 302-322).
- MORENO, M.C. (2001). Desarrollo y conducta social entre los 6 y la adolescencia. A PALACIOS, A. MARCHESI, i C. COLL (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología evolutiva*. Madrid: Alianza, (pp. 405-425)